

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJSEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 48

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MARCH 9, 1948

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

Domače vesti

Češka social-demokratska stranka se utegne združiti s komunistično

V Leitmericu je stranka že imenovala odbor za tesno sodelovanje s komunistično stranko

PRAGA, 8. marca — V mestu Leitmeric se je začelo gibanje za združitev social-demokratske stranke s komunistično, pravijo poročila, ki prihajajo v Prago.

Leitmerički odbor social-demokratske stranke je že sprejel resolucijo glede ustanovitve koordinacijskega odbora za tesno sodelovanje s komunistično stranko tega okrožja in pripričil izvršnemu odboru, da stori to isto.

"Ako bi pozneje položaj zahetoval, bi osrednji odbor moral stopiti v pogajanja za združitev stranke s komunistično," je rečeno v resoluciji.

Praški radio je najavil nove politične dogodke, ki utegnejo v kratkem slediti. Že je bilo naznanjeno, da se je premier Gottwald sestal s predsednikom Benešem na njegovem domu v Sezimove Usti. Toda detajli pogovorov še niso znani.

Vlada bo legalizirala mere akcijskih odborov

Komunistični justični minister Aleksej Capicka je naznamnil, da bo vlada predložila v parlamentu na odobritev novi zakon, s katerim bodo legalizirane vse mene, ki jih bodo podvzeli akcijski odbori.

Akcijski odbor Ljudske stranke je naznanil, da je izobil osmorico članov in da se razmotriva o izobčitvi nadaljnji članov. Nekateri člani, ki so bili izključeni, so že pobegnili čez mejo.

Sam Iso Brekich

Snoči je preminil v Warrensville sanatoriju Sam Iso Brekich, samski, star 67 let. Stanoval je pri družini Steve Mandich na 14993 Hale Ave. Doma je bil iz selja Vehovine, kater Otočac na Hrvatskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Bil je član društva Sava št. 1 SPSJedinstvo. Pogreb oskrbuje Svetkov pogrebeni zavod.

Madžarski vojni zločinec Horthy prisostval kot gost svatbi ameriš. konzula Woodsa

WASHINGTON, 6. marca — Jugoslovanski ambasador Sava Kosanovič je danes objavil vsebino sledete note, ki jo je poslal ameriškemu državnemu tajniku George C. Marshallu: "Ambasador Federativne ljudske republike Jugoslavije izroča svoje pozdrave spoštovanju, da ga opozori na sledete: Associated Press je z dne 24. februarja tekočega leta objavil poročilo iz Monakovega, gleda poroke ameriških konzulata Sam Woodsa, kateri poroči je kot gost prisotna direktor ameriškega uradu vojaške vlade za Bavarsko Mr. Murray D. Van Waggoner. Kot poroča Associated Press, se je med ostalimi gosti, ki so prisostvovali svatbi, admiral bivši madžarski regent Nicholas Horthy.

Jugoslovanski ambasador si je v čast, da spoštovanega državnega tajnika opozori na

dejstvo, da je admiral Horthy vojni zločinec, ki je registriran pod številko 2779 pri jugoslovanski komisiji za vojne zločince in pod številko 6 na strani pri Mednarodni komisiji za vojne zločince v Londonu. Jugoslovanska vlada je zahtevala od ameriških oblasti v Wiesbadenu 6. marca leta 1946 in ponovila zahtevo 24. avgusta leta 1946, da se ji izroči admirala Horthyja toda brez vsakega rezultata.

"Skupna prisotnost ameriških visokih uradnikov in tega zločinca, ki je napovedal vojno Jugoslaviji in Zedinjenim državam, na svatbi ameriškega konzula, postavlja ameriški neuspeh, da ga izroči, v takšno luč, da to mora vznenimeti jugoslovansko vlado.

"Jugoslovanski ambasador prosi spoštovanega državnega tajnika, da ga obvesti, kakšne korake se bo podvzel, da se te ameriške uradnike kaznuje."

ITALIJANSKA SODNJA OSVOBODILA FAŠISTIČNEGA ZLOCINCA ROATTA

RIM, 8. marca — V soboto je najvišja apelacijska sodnija Italije razveljavila zaporne kazni proti leut. gen. Mario Roatti, bivšemu šefu Mussolinijevje špijonaze in znanemu vojnemu zločincu ter proti Fulvio Suvichu, ki je bil fašistični državni podstajnik za zunanje zadeve.

Najvišja italijanska sodnija je s tem odlokom razrešila vsake krivide dvojice najbolj znanih fašistov.

Roatta in Suvich sta bila obsojena na zaporno kazn zaradi umora anti-fašističnih bratov Rosseliev, ki sta bila umorjena v Parizu leta 1936.

MacArthur pravi, da bi kandidiral za predsednika

Ne zahteva nominacije toda sprejel bi, "ako bi me ljudstvo pozvalo"

TOKIO, 9. marca — Gen. MacArthur je danes izjavil, da bi sprejel predsedniško kandidaturo, ako bi ga ameriško ljudstvo pozvalo, da pa nominacije ne bo "aktivno zahteval".

Svojo izjavo je MacArthur podal v zvezi s peticijami v Wisconsinu, s katerimi se je zahtevalo njenovo nominacijo za predsedniškega kandidata. Rekel je, da je zelo hvaličen vsem, ki so njegovo ime vključili v peticije za primarne volitve v Wisconsinu, ki se bodo vrstile 6. aprila.

Poleg kampanje v Wisconsinu, da se imenuje Mac Arthur, je takšno kampanjo začelo tudi Hearstov časopisje, ki je pod parolo "MacArthur za Ameriko" urgiralo njegovo nominacijo na tiketu republikanske stranke.

Do današnje izjave se še ni vedelo kakšno stališče bo MacArthur zavzel v zvezi s podvzetiimi kampanjami. S to svojo izjavo pa je dal nekakšen znak svojim pristašem, naj gredo kar naprej s kampanjo, da se ga nomenira.

Za čitalnico

Odbor Slovenske narodne čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. se zahvaljuje Mr. Paul Zeletu ter Mr. in Mrs. Joseph in Danica Hrvatin, ki vodita gostilno na Groveswood Ave., ki so vsak prispevali po \$5 v prid čitalnici, ker se niso mogli udeležiti zadnje plesne veselice čitalnice.

Rokoborba

Kot običajno vsak torek večer, se bo tudi nočoj vršila rokoborba v Centralni orožarni. Promoter Jack Ganson jamči \$500 rokoboru Whipper Billy Watson, ki se bo poprijet z nezanim rokoborcem Mr. X., ki se ni bil premagan v njegovih 11 nastopih v Clevelandu. Če bo ta neznamen rokoborec nočoj premagal Watsona, bo imel priliko, da se pomeri z Bill Longsonom za čampionstvo. Poleg tega nastopa, se bodo poprijeti tudi Doc Ed Meske iz Akrona in Indian Bob "Strangler" Wagner; Kay Bell, ki se je prišel v Palestino pred dvema pravkar vrnil iz ture po Novi Zelandiji in Avstraliji, in Tommy O'Toole; "Crybaby" Raines in Dom McIntyre ter Tom Collins in Jim Gotch.

Sosedje Mr. in Mrs. Kroeger so v soboto obvestili cestno patrilo, da niso zakonske dvojice videli že štiri dneve. Ko so na domu in trgovini odkrili trupli, je policija postavila zasedo in čakala na mlado morilko, ki se je danes vrnila iz St. Louisa in takoj, ko je bila aretirana, priznala dvojni umor.

Rusija protestirala proti sklepom treh zapadnih sil

Novi grobovi

JOHN BRINSEK

Kot smo včeraj poročali, je v nedeljo zvečer preminil John Brinsek, po domači Cvetov Janez, star 71 let. Stanoval je na 1064 Addison Rd. Doma je bil od sv. Gregorja, odkoder je prišel v Ameriko pred 46 leti. Žena Mary je umrla pred tremi leti. Bil je član društva Glas clevelandskih delavcev, št. 9 SDZ. Tukaj zapušča tri hčere: Mary, Mrs. Pauline Dolgan in Mrs. Olga Malnar, tri nečakinje in dva nečaki ter bratranca Frank Brinsek, v stari domovini pa zapušča sestro in več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 9.15 uri iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

ANTON KOZEL

Pogreb pokojnega Anton Kozela se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9.10 uri iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Franciška ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

LOUIS KRES

V FOREST City, Pa., je 11. februarja umrl Louis Kres, star 79 let. Bil je samski, doma iz Gornjega Loga pri Litiji. V Ameriko je prišel leta 1894 ter se je ves čas nahajjal v Forest City, kjer zapušča nečakinjo poznano Milko Kres, ki je pred nekaj leti živel v Clevelandu, v Vermontu pa zapušča drugo nečakinjo Dorothy McGuire.

Židovska armada šteje 40 tisoč mož

JERUZALEM, 8. marca — Židovski voditelji so danes potravili sporazum glede združitve uradne židovske armade Haganah in podtalne organizacije Irgun Zvai Leumi, kot "najboljšo novico, odkar je vojna končala."

Z združitvijo obeh židovskih sil bo sedaj židovska armada štela 40,000 mož, ki se bodo zoperstavili Arabcem.

Neki židovski voditelj je izjavil, da sporazum med dvema organizacijama pomeni konec bratomornih borbam, ki so ne samo povzročile razsipanje sil, ampak tudi rak v srcu naselbini Židov.

Kot se poroča, bo bivša podtalna organizacija Irgun sestavila svojo avtonomno brigado, ki pa bo nastopala samo po odobritvi najvišje komande.

Arabci se pripravljajo na napad

SEVERNA PALESTINA, 8. marca — Arabski vojaški poveljnik Fawzi Bey Al Kaukji je danes izvršil inšpekcijsko svojih sil in izjavil:

"Vse je pripravljeno. Borbe se bodo pričele, ko bom dal polvelje."

Al Kaukji je povedal, da je prišel v Palestino pred dvema pravkar vrnil iz ture po Novi Zelandiji in Avstraliji, in Tommy O'Toole; "Crybaby" Raines in Dom McIntyre ter Tom Collins in Jim Gotch.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Obtožuje jih, da nameravajo ukiniti Svet zunanjih ministrov in obnoviti nemški militarizem

MOSKVA, 8. marca — Rusija je danes obtožila Zedinjene države, da stojijo na čelu zarote zapadnih sil, da se razkolje Evropo in zgradi vojasko moč Nemčije z namenom da se napade Sovjetsko zvezo.

V sovjetski noti Zedinjenim državam, Angliji in Franciji je rečeno, da v cilju izvedbe zaročne zapadne sile premisljeno poskušajo ukiniti Svet zunanjih ministrov štirih velikih sil.

V noti je nadalje zavrnjen odgovor Anglije na eno prejšnjo rusko noto, s katero je Rusija protestirala proti konferenci treh zapadnih sil, ki se je vršila v Londonu brez sodelovanja Rusije in ki je razmotrivala o bodočnosti Nemčije. V prvem protestu je Rusija dolžila, da se takšno konferenco krši. Potsdamski sporazum, ki predvideva skupno obravnavanje nemškega vprašanja s strani vseh štirih velikih sil in s posvetovanjem direktno prizadetih držav.

Svojo izjavo je podal z očitnim namenom, da razprši vse dvome, ki so se pojavili v zvezi z govoricami, da bi načelniki demokratske stranke nekaj severnih velikih mest in razčleneni demokrati z juga rajši našli kakšnega drugega kandidata, na Trumana pa pritisnili, da se umakne.

Naznanilo, da bo Truman sprejel kandidaturo v slučaju, ako bo nominiran, je objavil senator J. Howard McGrath, predsednik državnega odbora demokratske stranke, po konferenci, ki jo je imel s Trumanom v Beli hiši.

Baje bo Truman uporno vztrajal pri svojih priporočilih glede civilnih pravic, ki so razčačile demokrate na jugu.

Kongresnik iz Južne Caroline L. Mendel Rivers je izjavil, da bo Truman, ako bo zagovarjal program za civilne pravice, stal osamljen.

"Ako bo hodil, bo hodil sam. Ako bo kandidiral, bo, kar se mene tiče, kandidiral sam. Mi na jugu ga ne želimo. Ne želimo, da se nas dvakrat izda. Povedal nam je, da nas ne mara in mi ne maramo njega," je rekel Rivers.

Podbobe izjave so podali tudi drugi demokrati z juga.

Tudi stališča napram Wallaceu, ki je za sabo potegnil levo krilo demokratske stranke, ne bo Truman menjal.

V tku tedna bo Turman prevezel aktivno vodstvo demokratske stranke in sicer pri zakusu, na katero so povabljeni člani izvršnega odbora demokratske stranke in demokrati v Kongresu in senatu.

CESKA SLAVI OBLETNICO ROJSTVA TOM. MASARYKA

PRAGA, 6. marca — Praga je danes bila okinčana s praporji in velikimi portreti pokojnega ustanovitelja in prvega predsednika Češkoslovaške republike Tomáša Masaryka.

Jutri bo 98-letnica rojstva tega velikega češkoslovaškega humanista in državnika.

Seja čitalnice

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši seja Slov. nar. čitalnice v Slov. del domu na Waterloo Rd. Vabi se vse čitalničarje ter delevce na zadnji priredbi, da se gotovo udeleže. Podani bodo računi priredbe in ukrepal se bo o drugih važnih zadevah.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov)	5.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov)	6.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

"KINA NI ZRELA ZA DEMOKRACIJO.."

Kongresni odbor za zunanje posle vodi zasliševanja glede vojaške pomoči Čiang Kajšeku. Zaslišanih je bilo večje število prič, med njimi ameriški vojaški governer Japonske, gen. MacArthur in gen. Wedemeyer, ki je junija meseca lanskega leta "proučeval" splošni položaj v Kini. Oba generala sta močno zagovarjala pomoč kitajskemu diktatorju Čiang Kajšku.

Državni oddelek je cenzuriral poročilo, ki ga je podal gen. Wedemeyer po svoji vrtnitvi iz Kine, češ, da bi "to poročilo škodovalo tako Ameriki kot Kini. Ameriško ljudstvo nima pravega vpogleda v splošni položaj v Kini, posebno v korupcijo najožjih sodelovalcev Čiang Kajšeka. Toda že iz pričanja gen. Wedemeyer se lahko domneva, da vsa dosedanja vojaška in "ekonomska" pomoč Čiang Kajšeku ni popolnoma nič zaledla in da je končni rezultat vse ameriške pomoči, da se Čiang Kajšek nahaja v hujšem položaju sedaj kot pa je bil takrat, ko je Wedemeyer v Kini "proučeval" položaj. V tem je položaj v Kini podoben položaju v Grčiji, za katerega je sam Truman priznal, da je v vojaškem in ekonomska položaju hujši, kot pa je bil preden je objavil svojo doktrino za pobijanje "komunistične nevarnosti."

Značilno je, da gen. Wedemeyer ne veruje v demokracijo v Kini. Ob prilikah zasliševanja je izjavil, da nima nobenega smisla izboljševati v ekonomskem pogledu posamezna kitajska področja, katera bi potem zavezale nasprotno sile-kitajska ljudska armada. Dejal je tudi, da osebno "zelo spoštuje" diktatorja Čiang Kajšeka, da pa "Kina ni pripravljena za demokracijo." To pomeni, da kitajsko ljudstvo ni "zrelo" za sistem, po katerem bi samo odločalo o svoji usodi in da je najboljše, da ima na svojem tilniku klico kitajskih bogatinov, ki skrbijo zgolj za svojo osebno prosperitet, za svoje dobičke in svoje korupcije. Kaj ljudstvo! Saj itak ni zrelo za demokracijo!

Na tej osnovi sloni večina akcij naše zunanje politike pri podpiranju nedemokratičnih in reakcionarnih režimov širokem svetu. Ko pa ti reakcionari in nedemokratični režimi doživijo poraz, kot se to dogaja danes v Grčiji in Kini, potem se pa vpije, da je "ogrožana demokracija!" Kakšna demokracija je ogrožana v Kini vojaškega diktatorja Čiang Kajšeka? Kakšna demokracija je ogrožana v Grčiji monarho-fašistične diktature, kjer obglavljujo proti-monarhistične borce, njihove glave pa razkazujejo grškemu ljudstvu po ulicah Aten in Soluna?

Takšne izjave kot je poslednja izjava gen. Wedemeyera, da "Kina ni pripravljena za demokracijo," nas spominjajo na tiste znane pretveze, pod katerimi se je in se še vedno cele narode drži pod kolonialnim suženjstvom, češ, da še niso "zreli za nacionalno samostojnost" in da je boljše, da se nahajajo pod suženjstvom tujih imperialistov. Toda posamezni kolonialni narodi so dokazali svojo zrelost, ko so prijeli za orožje in se začeli boriti za iste pravice, kot jih imajo njihovi angleški, nizozemski in francoski zaslužnjevalci. V Indokini, Indoneziji, Burmi, na Madagaskaru, v Indiji in neštetih drugih kolonijah je začelo vreti — nekoč izkoriscen in teptani narodi so se začeli dvigati za svojo popolno osvoboditev, za svojo nacionalno in ekonomsko samostojnost.

V Kini ne trpijo nobenih tujih meštarjev, pa naj jim prinašajo naprodaj "5 and 10 cents" izdelke ali pa "demokracijo" po našem vzoru. Vsega tega so se že naveličali. V Kini so že izbruhnilne demonstracije proti tujcem, proti Angležem in Američanom. Ameriški časopisi so že večkrat objavljali takšna poročila, ki najbolj prepričevalno potrjujejo dejstvo, da se s prevarami in praznimi besedami ne bo ni storilo.

Kako bo kitajsko ljudstvo sprejelo to Wedemeyerovo trditev, da ni še zrelo za demokracijo? Ali ne bo to sprejelo kot neki dokaz, da se ameriška zunana politika ne ukvarja z izboljšavo njihovih ekonomskih razmer in za uveljavljanje resnične in prave demokracije, ampak zgolj s pobijanjem "komunistične nevarnosti," ki je danes, žal, toliko razvita pretveza za najbolj nedemokratsko vmešavanje v notranje zadeve drugih narodov?

Ko se neka vlada kljub vsej vojaški in "ekonomski" pomoči ne more boriti proti "komunistični" nevarnosti, pomeni, da je s to vlogo nekaj popolnoma narobe in da nikakor ne odraža želje in volje večine prebivalstva. V Kini je Čiang Kajšek uvedel strahovlado, zatrl vso opozicijo in vrgel v ječe na tisoče resnično demokratičnih Kitajcev,

UREDNIKOVA POŠTA Iz urada tajnika
Čitalnice SND

Pred kratkim smo prejeli precejšnje število novih knjig iz Jugoslavije. Slovenska publika v St. clairskem okrožju se lahko posluži teh knjig. Tudi zunanjih ne bomo odganjali. Naša čitalnica je odprta ob nedeljah med 10. in 12. uro določne, ob četrtekih pa med 7. in 9. uro zvečer.

Tu je seznam le nekaterih naših novih knjig: Koroški Zbornik, Zbrano delo Srečka Kosovela, Edvard Kardelj: Pot nove Jugoslavije, Nikolaj Ostrovski: Kako se je kalilo jeklo, V. Kaverin: Dva kapitana, Tone Seliškar: Tovariš, France Bevk: Ljudje pod Osojnikom, Ciril Kosmač: Sreča in kruh, Prežihov Voranc: Požganica, Maksim Gorkij: Sovražniki, Oton Župančič: Zimzelen, Peter Levec: Koraki v svobodo, A. Kanonov: Zgodbe o Lenini, Erna Mauer: Vstal bo vihar. Josip Sircel, tajnik.

Razni prispevki pri podružnici SANSA št. 48

V februarju mesecu smo prejeli sledeče prispevke:

Za obrambo našega tiska so darovali: Slovenske pevske zbor "Jadran" \$50, društvo "Vipavski raj" št. 312 SNPJ \$25, J. S. neimenovan \$5, Carl Dekleva (izročil Steblaj) \$5, Steve Cerigno \$15, Jos. Udovich, \$3, Andrew Iavec \$2 in Mrs. Zugovic po \$2 (te prispevke je izročil A. Jankovič), Andrew Sreln \$2 in Frank Delavec \$1. Skupno \$105.

Članarina za februar in drugi prispevki za SANS

Slovenski pevski zbor "Jadran" \$50, Jos. in Mary Durn članarina \$4, Anna Brencic \$2, John Gorjanc (E 172 St.) \$2, Andrew Božič (k) članarina \$2, Anton Srebot članarina \$2, društvo št. 312 SNPJ članarina za februar in mare \$6, društvo "Mir" članarina za februar in mare \$12.

Društvo "Vipavski raj" štev. 312 SNPJ za otroško bojnišnico \$6.

Naj bo nadalje popravljeno, da sta prispevala Anton in Mary Peterlin \$5, kar spada v mesečno poročilo za januar, da-siravno je to vsoto priobčil glavni blagajnik J. Pollock. Vso je bila priobčena v "E.", napa bila v "P.", kjer je bil le vprašaj namesto vsote. To se je verjetno zgodilo, ker je bila kopija slabu tiskana. Torej toliko v blaghotno obvestilo priobčil darovalcem.

Kot pri vseh prireditvah, ki jih prireja Združeni odbor, bo del čistega preostanka šel odboru za svoboščino tiska.

V nedeljo 14. marca popoldan naj vas pot vodi v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., kjer vam se bo nudilo:

koncert — kolo ples — premične slike iz Jugoslavije — domača družba — govorje.

Za odbor vas vabi

rej se obeta res lep in bogat program, zato ne zamudite te prilike! Duševnega razvedrilra bo za vse dovolj.

Na svidenje 21. marca v SDD na Waterloo Rd.!

J. F. Durn, tajnik podružnice SANSA št. 48.

Važno sporocilo pevskega zobra "Triglav"

Citat el je "Enakopravnosti" obveščam, da so nastale neke spremembe glede koncerta pevskega zobra Triglav. Sporočeno je bilo, da bo prvi koncert 4. aprila. Zaradi prostorov moramo na nekaj tednov koncert preložiti in sicer do 9. maja.

Tu je seznam le nekaterih naših novih knjig: Koroški Zbornik, Zbrano delo Srečka Kosovela, Edvard Kardelj: Pot nove Jugoslavije, Nikolaj Ostrovski: Kako se je kalilo jeklo, V. Kaverin: Dva kapitana, Tone Seliškar: Tovariš, France Bevk: Ljudje pod Osojnikom, Ciril Kosmač: Sreča in kruh, Prežihov Voranc: Požganica, Maksim Gorkij: Sovražniki, Oton Župančič: Zimzelen, Peter Levec: Koraki v svobodo, A. Kanonov: Zgodbe o Lenini, Erna Mauer: Vstal bo vihar. Josip Sircel, tajnik.

A. J., poročevalka.

Koncert Združenega odbora Jugoslovanov

Združeni odbor Jugoslovanov prireja 14. marca koncert s sodelovanjem slovenskih pevskih zborov in srbskim, hrvaškim in makedonskim kolo plesalcem. Kazale se bodo premične slike iz vseh delov Jugoslavije, na vzoč pa bo tudi zastopnik jugoslovenske ambasade.

Nastopil bo priljubljeni zbor "Zarja" in nam gôtovo zapel lepo partizansko pesem, poznavni pevski zbor Jadran pa klasične ali narodne pesmi. Hrvati, Srbi in Makedonci prav gotovo ne bodo hoteli zaostati s svojim lepim narodnim plesom kol. To je samo del programa in naj ne manjka nikogar, da mu ne bo žal, ker na koncertu bo nekaj ur resničnega užitka in vse to na malo vstopnino. Vabljeni ste ne samo iz Clevelanda, pač iz vseh bližnjih naselbin, tako, da bo Slovenski narodni dom napoljen do zadnjega kočika.

Kot pri vseh prireditvah, ki jih prireja Združeni odbor, bo del čistega preostanka šel odboru za svoboščino tiska.

V nedeljo 14. marca popoldan naj vas pot vodi v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., kjer vam se bo nudilo:

koncert — kolo ples — premične slike iz Jugoslavije — domača družba — govorje.

Za odbor vas vabi

John Pollock,
član odbora.

Willard, Wis.—Vsled kapi je naglo umrl Anton Merkun, ki je pred 38 leti prišel semkaj z Elyja, Minn., in si razvil lepo farmo. Star je bil 71 let, doma z Iba pri Jubljani, član ABZ. Tukaj zapušča družino, v strem kraju pa brata. — V bolnišnico je bil odpeljan Joe Pešek, enako tudi Mrs. Tolani, ki se je morala podvriči operacijo.

ki se z njegovo diktaturo niso strinjali. Enak teror vlada v monarho-fašistični Grčiji. "Komunistična nevarnost" se ne pojavlja v deželah, kjer vlada resnična demokracija in kjer so ljudstvu zagotovljeni najbolj osnovni pogoji za njegov življenski obstoj, ampak se ta "nevarnost" pojavlja kot posledica vseake odsotnosti demokracije in vsled bredušnega izkoriscenja ljudstva s strani domačih in tujih izjemalcev.

Mi smo stopili v vek ljudstva. Danes so stare metode vladanja s silo, pa naj bo to s silo križa ali pa meča, povsem neuspešne. Zalostno je, da nekateri tega dejstva nikakor ne poizpolnati in se ssočiti s stvarnostjo tega veka ljudskih množic, ampak še vedno polagajo vse zaupanje v diktatorje kova Čiang Kajšeka, ki naj bi reševali "demokracijo," ali pa v fašistične diktatorje kot je Franco, ki naj bi nas rešili pred "komunistično nevarnostjo."

(Konec jutri)

Illa Ehrenburg:

MI IN ONI

Prestavil JOHN V. KAUČIČ

"Novo leto nam grozi z rdečo nevarnostjo," je pisal "Figaro" dne 28. decembra 1847. In res je bilo leto 1848, strašno za nekatere ljudi. Padali so cesarski troni, ljudstva so se upirala, glavna evropska mesta so se po-kriti in kratkovalovnili. To danes se med dvema "boogeywoogym" že razločno sliši neko pritajeno zdihovanje. Ne vem zakaj se pritožujejo ljudje, katerim je vojna prinesla tako malo trpljenja in toliko denarja? Videti je, da jim vojni dobički ne hodijo prav v račun: zlata mrzlica se je končala s papirnatim drisko, a za socialno družbo, ki je apoteoz kapitalistične anarhije, ni nobenih zdravil.

"Predlogi, ki se nahajajo pred kongresnim odborom, niso zadostne, da bi zaježile inflacijo... Niti en politikar ne prizna javno, da Washington ljubo sumno pogleduje na Moskvo..." Kdo je izrekel te besede? Sovjetski politikar ali pisatelj? Kaj še! Tako zdihujejo po radijumu s prvo komunistično stranko na svetu.

Toda kapitalizem je bil takrat še močan, organiziral je koalicijo: car Nikolaj in cesar Franc Jožef, pesnik la Martin in general Coueniac, papež Pij IX. in bankir Rothschild. Kolonialna mrzlica je stresla tudi Novi svet. Amerikanci so oral ledino in pošiljali v Stari svet zlato. Kapitalizem, nasilnost in laž se je enkrat rešila s strašenjem.

Danes "Figaro" piše: "Tudi v Švici, ki ni bila pripravljena na vojno, je opažati nemirnost..." Francozi pravijo: "Vse gre raku, pot, katastrofa je neizognibla... dočim se njihovi srečnejši sosedje pritožujejo: 'Vse je prelepo, tako ne moreti naprej.' Strah pred lakoto prinaša laktov, strah pred inflacijo vodi v inflacijo. Najvidnejši znak današnjega časa je strah pred revščino, pred bankrotom in ponovno vojno.

Strah pred inflacijo in vedno naraščajoča draginja, pa ne tare samo ameriške ekonome, tudi povprečen Amerikanec se nikar ne more iznenediti vsiljivimi misli o bližajoči se depresiji. Vremenski preroki se res včasih zmotijo, ko napovedujejo brz ali toplo vreme; še nikdar pa se ni nihče zmotil, če je v jeseni napovedal zimo. Povprečen Amerikanec ne ve, kdaj bo prišla katastrofa, toda o tem, da bo prišla, o tem ne dvomi več. Ko John ali Jack pogleduje na velikanski most, si gospodski misli: "Hm, mogoče se bom kmalu spet valjal v tvoji seni."

Strah se šeta tudi po raskošni Fifth Avenue, se natihoma vtihotapljal v državni Capitol in je radi tega postal

DOMOVINA NI VEČ MAČEHA

Pred vojno mi je neki tuji pravica do dela, da bi se država zavezala vsakomur preskrbeti delo, se sedaj toliko bolj zaveda, da je delo v svobodni domovini vedno v napredka, blagostanja in prave svobode delovnega človeka. Iz bivšega sužnja je naš delovni človek postal svobodni ustvarjalec, zato se je temeljito spremeni njegov odnos do dela. Delo ni več ne breme, ne sramota, ne nujno zlo in napor brez perspektive in priznaja, temveč stvar časti. Vsak delovni človek v Jugoslaviji dela danes z veseljem, zato v delu ustvarja mnogo več kot kdajkoli prej, v delu je vztrajan in požrtvovalen. Vse to je vidno v tovarnah vseh proizvodnih panog, v rudnikih in premogovnikih, na poljih in gozdovih in vseposod, saj se dan za dan ustvarja vedno več novega. In vse se dela in ustvarja po načrtu! Po načrtu je razmeščena delavna sila in po načrtu se izobrazujejo novi kadri. Zato v Jugoslaviji brezposelnosti ne bo nikdar več, nikdar več ne bo ekonomskih kriz in vedno bolj bodo rasle proizvajalne sile. Že ob prehodu od vojne k

A. Lenard.
(SANS—Chicago).

Gospodarska razstava v Mariboru manifestacija delovnih uspehov

Gospodarska razstava v Mariboru je v dveh letih po osvojeno izkorisčanje človeku počelo, da je bilo maloštevilnim domaćim in tujim kapitalistom po ustavi omogočeno uživati sadove dela mnogoštevilnih brezpravnih delavcev, kateri iz tega korist in ustvarjati si ugodje. Delovni napor velike večine delovnih ljudi je uživalo malo število parazitov. Vedno bolj se jim je večjal kapital in vedno večja je postajala njihova želja po kupovanju bogastva, vedno bolj neusmiljeno so izkorisčali delovno silo in vedno več naporov so zahtevali od svojih zaposlenih delavcev. Ker pa se v kapitalističnem gospodarskem sistemu dogajajo pogoste krize, zgube v takih primerih tisoči in tisoči delavcev svoje službe, vrženi so iz produkcije in v svoji brezposelnosti večajo število onih bednih, neodprtih in razredno nezavednih delavcev, ki nudijo svoje delovne sile za vsako ceno naprodaj, ki se prav nič ne pogajajo, temveč pristažejo na najhujše delovne pogoje. V prejšnji Jugoslaviji so bile gospodarske krize pogoste.

V narodno-ovsobodilni borbi pa je jugoslovansko delovno ljudstvo izgnalo okupatorje in obenem odpravilo kapitalistični gospodarski sistem, ustvarilo nov in pravicejši družbeni red, ki ne dovoljuje brezmejnega izkorisčanja nekaterih v brezmejnega bogatstva drugih, kjer ni možnosti za nastanek razrednih nasprotstev in kjer je zaradi svobodnega razvoja potreba omogočen svoboden razvoj vseh. Ker si je delovno ljudstvo vedno v prejšnjih težkih časih, ko je človek neprestano trepetal, da bo izgubil delo, obstanek in kruh, zamaže le, da bi mu bila zajamčena plana, da so v juliju 100% iz-

Namčen je v veliki telovadnici Cankarjeve šole. V sredini dvorane stoji tovarna avtomobil brez karoserije. To je četrti kamion serijske izdelave. Ob stenah so razporejene skupine različnih izdelkov tovarne. Tu so ventilatori za rudnike, tu so odkopna kladiva in vrtalni stroji, tu je menjalnik za avtomobil, vse predmete, ki smo jih svojčas draga plačevali v inozemstvu in brez katerih bi naši rudniki in vsa naša industrija ne mogli delati. Doma izdelujemo sedaj zobata kolesa za cestne železnice, konice za tkalske čolnice in najprecnejša merila. Diagrami na steni povedo, da so pri izdelavi pneumatskega orodja 15. junija dosegli 160% proizvodnega

Bogati so oddelki mariborskih tekstilnih tovarn. Statute, ki so razstavljeni in ki jih tkalci do časa do časa požene v tek, pretresajo s svojim grme-

MEDICAL SUPPLIES FROM AMERICA

Two Austrian Red Cross nurses smile happily as medical supplies from America reach barren shelves in their big central first aid station. Material assistance to other Red Cross societies is part of the international program of the American Red Cross.

miru, ko je nevarnost množične nezaposlenosti izredno velika, je bilo takoj zaposleno vse delovno ljudstvo. Gospodarski načrt, strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje delavcev, ki v prejšnjih delovnih pogojih in v prejšnjih časih niso imeli dovolj prilike izobraziti in usposobiti se ter delovni heroizem jugoslovanskih delavcev neprestano dvigujejo storilnost, večajo proizvajalne sile in s tem materialno in duhovno blagostanje vsega prebivalstva.

Če je prej kdorkoli dobil vtiš, da so ljudje v Jugoslaviji leni in da je živiljenje prepočasno, da je tam beda in da je gospodarstvo slabo razvito, bo danes presenečen. Dela je na vseh koncih in krajih, zasluga dovolj za vse in vsakega, ki je voljan delati. Jugoslovanski delavci v kapitalističnem svetu, ki vidijo na obzorju kapitalističnih držav prihajajoče krize, se vračajo domov, ker jim domovina ni več mačeha. Domovina je prebolela težko bolezni, pomladila in spremeni se je in vsem svojim otrokom je postala najboljša mati.

A. Lenard.
(SANS—Chicago).

ENAKOPRAVNOST

ki so danes v prvih vrstah v borbi za petletni plan.

Zunaj na dvorišču pa stojita v lopi prva dva izgotovljena kamiona, s katerimi so se delavci peljali na poskusno vožnjo v Ljubljano.

Hidrocentrala "Mariborski otok" je dograjena!

V miniaturi je razstavljena sredi dvorane, Trije turbinski stebri, ki so v enega od svojih zazidali \$1,000 m betona, štiri pretočna polja z ogromnimi zatvornicami, žerjavni, razdelilna postaja za električno energijo, vse je tu, vse je prikazano v majhnem taku, kakor so v velikem zgradile žuljave roke naših delavcev. In okoli po stenah so slike od prvega dneva gradnje, ko je bilo treba zajeziti vodo, minirati dno in kopati 14 metrov v globino na vsak turbinski stebri, ko so se pričeli vzdigovati odri za mostove in oboke in so žerjavni pričeli dvigati kvadre za mogočno granitno oblogo. Do skrajnosti je bila izvedena mehanizacija dela in visoke so številke, ki nam povедo, kako je stroj nadomeštil človeka. Žerjavni so prenesli 80,000 ton materiala in nadomestili dnevno 320 delavcev. Bager je izkopal 105,000 kub. m materiala in nadomestil dnevno 125 delavcev; lokomotive so prevozile 246,000 ton materiala in nadomestil dnevno 285 delavcev. Trda je bila ta borba skozi dve leti, zima in visoke vode so ogražale delo, delovno silo si je bilo treba sredi delovnega procesa vzgojiti, danes pa je še samo vrsta slik, mimo katerih gredo obiskovalci razstave in se ne morejo načuditi delavcem na odrih v vrtoglavji višini — in danes je tam v ozki dravski dolini mogočna stavba, iz katere bo čez nekaj mesecov že odhajala električna energija v naše tovarne in ven do zadnje vasi.

Sindikalna podružnica Gradiška je med gradnjo presegla plan po dnevnem proizvodnji za 7%. V istem oddelku razstavljajo Drž. elektrarne Slovenije. Tu modeli ponazorjujejo daljnovođe, prikazujejo v sliki in modelih uporabo električne in načeljivih je naznačen razvoj elektrifikacije na teritoriju DES, Maribor. Mnogo truda je veljala tehniko izdelava miniaturne prostozračne visokonapetostne razdelilne postaje.

Na dravskem polju nastaja novo mesto. V petletki bo dograjena tovarna aluminija v Strnišču. Model tovarne, velikanskega bloka delavnic, upravnih poslopij, garaž, parkov in stanovanjskih hiš je razstavljen v posebnem oddelku. Projektni zavod LR Slovenije in projektni biro "Strnišče" sta ga izdelala. Ob steni je razdelek, kjer je na kratko naznačena predelava boksita in glinice v aluminiju.

Delo v mariborskih tekstilnih tovarnah

Na galeriji pa so razsvetljene slike udarnikov. "Udarniki-junki socialističnega dela", tako pove napis, pod katerim se vrste slike. Smrke Celestin, udarnik in novator je s svojo iznajdbo dvignil proizvodnjo na stopu za precizna dela za 75%. Halozan Alojz, udarnik in novator, je z izboljšanjem dela poenostavil način obdelave in ga skrajšal za 150%. Tako se vrsti slika za sliko, podobe teh,

njem vso stavbo. Sto in stolničnih strojev grmi dan za danem po naših tovarnah in proizvaja vse to, kar je tam razstavljeno. Zdržene tovarne slike in Predilnica in tkanilnica imata skupno svoj oddelok. Vrstijo se slike udarnikov: Lipovec Julka, Žid Adolf, Jesenko Adela, Prosen Jožeta, Lobnik Ivan, Tenko Slavica. Vsi presegajo 20 do 30% dnevno normo in ob tem se vzgajajo naraščaj. V tekstilni tovarni v Majšperku so z uvedbo norm povečali uspeh poedinega delavca na 135% v primeri z letom 1939.

V tovarni volnenih izdelkov v Mariboru je v prvem polletju 1947 predilnica dosegla 135 odstotkov plana, tkalnica pa 118 odstotkov. Oddelok MTT (Mariborske tekstilne tovarne) je okusno okrašen z lepimi slikami ljudskega umetnika Čadeža, dolga je vrsta uradnikov, katerih slike so razobešene. Lozar Viktor, ki vodi barvarno, presegajo dnevno normo za 40%, prav tako Štefel Srečko in Baltič Marija. Slike, volna, tisk, sukanec, klot, v obdobju petletke bo začasno vsem našim potrebam.

Uspehi kovinarjev

Zezezarna Guštanj ima tukaj svoj oddelok. Slike martinarne, kladivarne in valjarne nam prikazujejo delo guštanjskih jeklarjev. Grafikon s porastjo proizvodnje od 1939—1947 leta nam pove, da so v liveni letos presegali produkcijo tudi do 250%. Med izdelki tovarne vzbujajo posebno pozornost težki kolesni

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11161 Revere Ave.
Diamond 8029

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticira in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotik z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti dolgočasnega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali poноči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca.

John Oblaka
1146 East 61 Street
HE 2730

trgovsko podjetje Živila, Naprava dajejo vpogled v mariborsko distribucijo.

Mariborčani se radi ustavljajo pred grafikoni prostovoljnega dela, ki povedo, da je dal Maribor v treh mesecih tekmovanja 296.101 prostovoljnih ur pri čiščenju ruševin in delu na cestah. 13. avgusta je v enem dnevu, delalo 3.200 ljudi.

Uspeh razstave je nedvomen. S tihim zadovoljstvom v srcu odhaja delovni človek z razstavom nazaj k svojemu delu, ki vidi, da njegovi naporji niso zmanjšani. Naivnežem pa, ki so mislili doslej, da svojega plana, ki smo si ga zadali, ne bomo mogli izpolniti, se odpirajo oči. Zajak razstava, ki so jo tako lepo imenovali "Naše delo", jih prepričuje, da bomo plan lahko celo presegli!

(SANS—Chicago)

Barberton, O. — Začnje dni je umrl Mike Kopač, član SNPJ in naprednega mišljence. Star je bil 79 let, doma iz Črnea vrha pri Polhovem Gradcu. Zadnje leto ga je mučil revmatizem, nedavno pa je dobil še pljučnico, kateri je podlegel. Bil je civilno pokopan. — Dalje je umrla tudi Josephine Zagari, stara 72 let, doma iz Iške Lokke. — John Rupnik, ki je bil 18. decembra pobit od avta, se je vrnil iz bolnišnice.

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Poklicite:

ENDICOTT 0718

DRUGA IZDAJA ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Aviation Cadets Learn Instrument Flying

An instructor explains the intricate details of instrument flying to Aviation Cadets in a Link trainer class. This new Cadet Training Program is open now to mentally and physically qualified single men between 20 and 26½ years of age.

MIHAJL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Kot srebrni dež so pršile nad vodo gladino drobne ribice. Na drugem bregu, za belino peščenega grebena, so se slovesno in resno pripogibali v vetr u vrhovi starih topolov. Aksinja je potopila vedro in zajala vodo. Z levo roko je privzdignila krilo in zabredla do kolena. Voda ji je pošegetala meča, stisnjena s podvezo, in Aksinja se je prvič po Stepanovim vrnitvi zasmajala, potiho in boječe.

Pogledala je za Griškom. Kot prej je mahal s šibo, kakor bi podil obade in se počasi vzpeljal po poboku.

Aksinja je ljubovala z motnim, od solz zameglenim pogledom njegove močne noge, ki so se zanesljivo in varno opirale ob tla. Na Grigorijevih širokih, v bele pletene nogavice zatlačenih hlačah sta žarela rdeča našiva. Na hrbitu, zraven lopatic, mu je mahljal košček strogane, umazane srajce, skozi luknjo pa je kukala rumengasta zagorela zaplata kože. Aksinja je z očmi poljubovala ta mali, nekoc njej pripadajoči del ljubljene telese; na smehljajoče se pobledele ustnice pa so ji kapljale solze.

Postavila je vedra na pesek in zagledala na tleh sled pokovanih Griškovih škrnjev. Skrivoma se je ozrla naokrog — nikjer žive duše, le tam na oddaljenem pristajališču se kopijoje otroci. Počepnila je in pokrila z dlanjo sled, nato pa si optrala jarem z vredri na rame in, smehljajoča se sama sebi, pohitela domov.

— Odprli les!

Something for
EVERY MAN!Cooler in Summer-Warmer in Winter
BECAUSE THEY'RE

INSULATED

Crosby Square
AIRFILM SHOES

A layer of sealed air cells protect you from Summer's scorching pavements (or from Winter's icy streets) ... And you walk on air — a real comfort thrill. Airfilm, fully pneumatic, actually 61% air, lies between insole and outsole, heel to toe — supports your entire body weight — a cushion against shocks — protection against moisture... Enjoy the cushioned comfort of popular Airfilm Shoes. Come in now.

Above test shows how Airfilm protects against temperature extremes. Right foot on hot plate — thermometer registers 40° cooler than plate surface. Left foot on ice — thermometer registers 40° warmer than ice.

Crosby Square

AIRFILM

SHOES

COMPLETELY PNEUMATIC FROM HEEL TO TOE

MADE IN U.S.A.

© 1948 CROSBY SHOE COMPANY

Cleveland, Ohio

Imported by

MANDEL'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.

NEXT TO GRDINA SHOPPE

Ko mu je odprla, se je opogumila in vprašala:

— Kdaj se vrne?

— Zvezcer. Z Anikuškom bova skupaj kosila. Odnesi mu južino. Ko se vrne iz kovačnice, bo šel kar na njivo.

Mala kolesa kosišnega stroja so zaškrpala, se zarezala v sivi žamet prahu in odropotala po cesti. Aksinja je odšla v hišo, za trenutek obstala in si prisnila roke na srce, nato pa se pokrila z ruto in stekla k Donu.

— In če se vrne? Kaj potem? — ji je butnilo v glavo. Obstala je, zazrila prav pod nogami globok prepad, pogledala nazaj in — stekla vzdolž Dona na pašnik.

Plotovi. Vrtovi. Rumeno počoje sončnic, obrnjeni v sonce. Zelena krompirjevka z bleščimi cvetovi. Zapoznale Šamijeve ženske okopavajo krompir; nizko sklonjeni hrbiti v rožastih bluzah, počasni zamahi motik, padajočih na sive grude. Aksinja je brez sape prišla do Meleholjke ogradi. Ozrla se je naokrog, snela leseni zatik s podboja in odprla vratca. Po steptani stezi je prišla med zeleno steblovje sončnic. Sklonila se je in rinila prav v goščavo, namazana po licu z zlatim cvetnim prahom. Pridvignila je krilo in sedla na kritinasta tla.

Prisluhnila je: tišina, da je kar zvenela v ušesih. Nekje nad njim je brenčal osamljen čmrlj. Polje, s stršečim kopjem sončničnih stebel, je sipalo ti-hoto po zemlji.

Sedela je kakole pole in se mučila z ugibanjem, ali bo prišel ali ne. Že je hotela oditi. Vstala je, si popravila lase pod ruto — v tem trenutku pa so počasi zaškrpala vratca. Korki.

— Aksjutka!

— Sem pojdi...

— Torej si prišla.

Šuščet z listi je šel Grigorij nji in sedel. Molčala sta.

— Kaj pa imaš na licu?

Aksinja si je z rokavom razmazala dišči, rumeni prah.

— Menda je od sončnic.

— Vidiš, še tude, zraven oči.

Obrisala se je. Njuna pogleda sta se srečala. In, odgovarjajoč na nemo Grigorjevo vprašanje, je zajokala.

— Ne morem več... Na koncu sem, Griška.

— In kaj počne on?

Aksinja si je divje razpela blizu pod vratom. Na razglašenih, deklisko jedrilih roznatih prsih so modrele široke podplatne.

— Ne veš, kaj počne?...

Pretepa me dan za dnem!... Kri mi pije!... In ti, ti si tudi lep junak... Napadel si, potem pa pot pod noge, kot pes... Vsi ste... Z drhtečimi prsi si je zapenjala gumba in preplášeno — če ni morda užaljen — gledala Grigorija, ki se je obrnil vstran.

— Krivca iščeš? — je vprašal zateglo in požvečil bilko.

Njegov mirni glas je razvnel Aksinjo.

— Ruto vzemi z glave. Beli se. Opazili bodo.

— Kaj ti nisi kriv? — je zavpila razdraženo.

— Če psica noče, jo pes zman naskakuje.

Aksinja si je skrila obraz v dlani. Z močnim, topim udarcem jo je zadela žalitev.

Grigorij je mrščil obraz in od strani pogledoval nanjo. V reži med palcem in sredincem so ji polzele solze.

Poševen, z listov sončnic padačič žarek je proseval kapljico solze in sušil na koži njen vlažno sled.

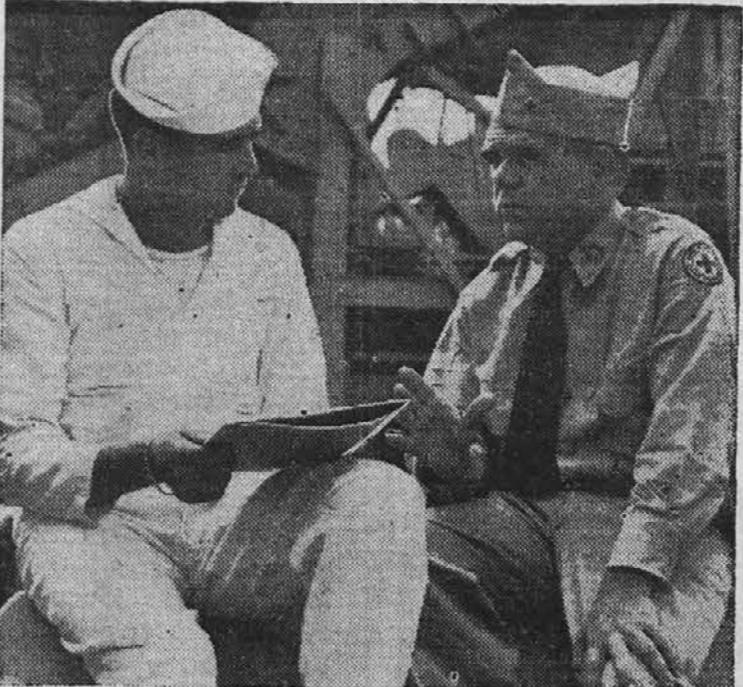
Grigorij ni maral solz. Nemirno je podrsal po tleh, jezno zbezel z nogavico črnega mrvljanca in znova kradoma pogledal Aksinjo. Ta je sedela kot prej, le po zunanjosti strani dlani so ji namesto ene solze polzele tri, druga za drugo.

— Kaj vpiješ? Sem te užalil! Ksjuša! Počakaj... Rad bi ti nekaj povedal.

Aksinja je dvignila roke z objokanega obraza.

— Jaz sem prišla po svet...

BRINGS CHEERING HOME NEWS

An American Red Cross field director comes aboard to tell this sailor that his hometown Red Cross chapter has made arrangements to care for his 2-year-old daughter while his wife undergoes an appendectomy. Red Cross communications follow American servicemen to distant ports and overseas installations.

Zakaj pa ti?... Tako mi je in ujela hladen, begajoč blišč njegovih oči.

— Sedaj pa imam... — takole sem spremisli, da končam...

Aksinja se je zdrznila. Sključeni prsti so stisnili cvet ptičje grasicice. Razsirila je nosnice in čakala konca stavka. Plamen strahu in nestrenosti ji je pohepno lizal lice in sušil silno v ustih. Grigorij bo dejal, je mislila: "končam Stepana", toda on je zdolgočaseno oblizoval suhe ustnice in dejal:

— ... da končam to zgodbo s teboj. A?

Aksinja je vstala, se zadelo s prsimi ob kimajoče glavice sončnic in odšla proti vratom.

— Aksinja! — je zamolkl zaklical Grigorij.

V odgovor so tožeče zaškrpale vrtne duri.

Za ržo — niso je še niti utegnili zvoziti na gumno — je prišla na vrsto pšenica. Na ilnatih krajih, na prisojah je rumenelo in se zvijalo v trobljeno ogzano listje, venelo in odpadalo ob steblo.

Dobro je obrodilo, — so nivali ljudje. — Klasje je polno in težko, zrna jedra, nabrekala.

Pantelej Prokofjevič se je posvetoval z Iljinično in sklenil, se pogodijo s Korsunovljimi, da bodo odložili svatbo do Velike maše.

Po odgovor še niso šli; prišla je bila že zetev, potem so pa praznikov čakali.

Zet so šli v petek. V kosičico so zapregli tri konje. Pantelej Prokofjevič je stesal novo ročico, popravil platišča in nababil obroče na lestvenicah. Na njivo sta odpeljala Petro in Grigorij.

Grigorij, mrk in jezen, je stopal ob vozu, držeč se za prednji sedež, na katerem je sedel brat.

Celjusti so mu živčno migale. Petro je poznal to reč — prvo znamenje, da v Grigoriju vre in da je sposoben kakršnega kolikor premišljenega dejanja, to da smejal se je v svoje pšenične brke in drezal brata:

— Mojduš, kaj mi je povedala!

— Že prav. Molči, — je zagnedel Grigorij in si grizel predno brko.

— "Grem, — je pravila, — iz zeljnika, pa zaslisiš v Meleholjih sončnicah človeške glasove..."

— Petro, nehaj!

— Daaa... glasove. "Poglejda sem, seveda, skozi plot..."

Grigorij je poblisnil z očmi.

— Boš nehal? Ali ne?

— Glej ga, čudaka. Počakaj, da povem!

— Pazi, Petro; se bova udaria! — je zagrozil Grigorij in zaostal.

Petro je pomežknil, pokazal konjem hrbet in sedel tako, da je gledal Grigorija, ki je korail zada.

— "Pogledala sem, tako ti povem, skozi plot, a ona dva, ljubček, sta ležala objeta."

— "Kdo?" — sem vprašal, pa mi pravi: — "I, Astahovlja Aks-jutka pa tvoj brat." Rekel sem.

Grigorij je pograbil kratke senene vile, ki so ležale zadaj na kosičnici, in skočil k Petru. Ta je odvrgel vajeti, vstal in zavpel na konje.

— Fuj, hudič prekleti!... Znored je: ... Fuj, Fuj! Kar poglej ga...

(Dalje prihodnjič)

— Glej ga, čudaka. Počakaj, da povem!

— Pazi, Petro; se bova udaria! — je zagrozil Grigorij in zaostal.

Petro je pomežknil, pokazal konjem hrbet in sedel tako, da je gledal Grigorija, ki je korail zada.

— "Pogledala sem, tako ti povem, skozi plot, a ona dva, ljubček, sta ležala objeta."

— "Kdo?" — sem vprašal, pa mi pravi: — "I, Astahovlja Aks-jutka pa tvoj brat." Rekel sem.

Grigorij je pograbil kratke senene vile, ki so ležale zadaj na kosičnici, in skočil k Petru. Ta je odvrgel vajeti, vstal in zavpel na konje.

— Fuj, hudič prekleti!... Znored je: ... Fuj, Fuj! Kar poglej ga...

(Dalje prihodnjič)

Oglasjajte v Enakopravnosti

Dela za moške

Ali se zanimate za gotovo delo in stalno, prijetno delo na prostem brez sezonske odslovitve?

NAŠ BIZNES JE IZDELovanje PECIVA NENAVADNE KAKOVOSTI

in prodajanje istega direktno na domovih gospodinj. Izurjeni moški v naši organizaciji, ki steje nad 100 prodajalcev, zaslužuje nad povprečno \$90 tedensko, ko si enkrat ustanovijo svoje okrožje. Ce ste poročeni in stari med 25-35 letom ter se zanimate za delo v prodajnici, zglasite se v našem uradu ob dnevnih urah med 9. zj. in 5. pop. ali ob sobotah med 9. in 1. pop. Plaća je načrta.

STAR BAKERY
2000 CLARK AVE.
Mr. Smith

Dela za ženske

TIPKARICA — KLERKINJA za splošno delo v uradu, 5 dni tedensko, Mr. Clark. DAIRYPAK INC., 5250 Brookpark Rd.

STENOGRAFIKA JR.: downtown urad; 5 dni tedensko; skupinska zavarovalnina in penzion. Dobra plača. Room 900. — UNION COMMERCE BLDG.

Tipkarica — Jr. Stenografska

Za delo v zavarovalninskem uradu; 5½ dni tedensko. Dobra plača. MA 3042

Tajnica za majhno družbo

40 E. 156 St.

Išče stanovanje
Mlada dvojica, oba zapopoteli, želi dobiti v najem 2. ali 3. podrum v slovenski naselbini. Kdor ima oddati, naj sporoči na HE 5311